

УДК 336

А. В. Макогон, В. М. Василюшин

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ (НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»)

A. V. Makogon, V. M. Vasilishin

RESEARCH DYNAMICS OF ACTIVITIES OF THE BANKING INSTITUTE (FOR EXAMPLE, JS CB PRIVATBANK)

Банківська система є основним каналом регулювання економіки, оскільки вона виступає «кровоносною» системою грошових потоків в державі. Серцем цієї системи являється НБУ, що регулює діяльність усіх підпорядкованих банків, проводить моніторинг ринку, контроль і запобігання появи ризиків. Прикладом запобігання ризиковим ситуаціям є націоналізація комерційного банку Приватбанк, що у 2016 році охоплював половину ринку банківських послуг та мав проблеми з достатністю капіталу і портфелем, а отже загрожував стійкості банківської системи України.

Дослідженням діяльності банків займалися такі вчені, як Васюренко О. В., Кузнецова С. А., Арбузов С. Г., Ковальчук К. Ф. та інші.

Сьогодні АТ КБ «Приватбанк» є державним банком, що і далі займає рейтингові позиції на ринку. Опіраючись на дані Міністерства фінансів банк займає 12 місце у рейтингу стійкості банків та охоплює 34.86% ринку роздрібних депозитів.

Актуальним є дослідження банку впродовж 2014-2018 років, скільки цей проміжок часу охоплює дві сторони діяльності: «до» націоналізації та «після» (табл. 1).

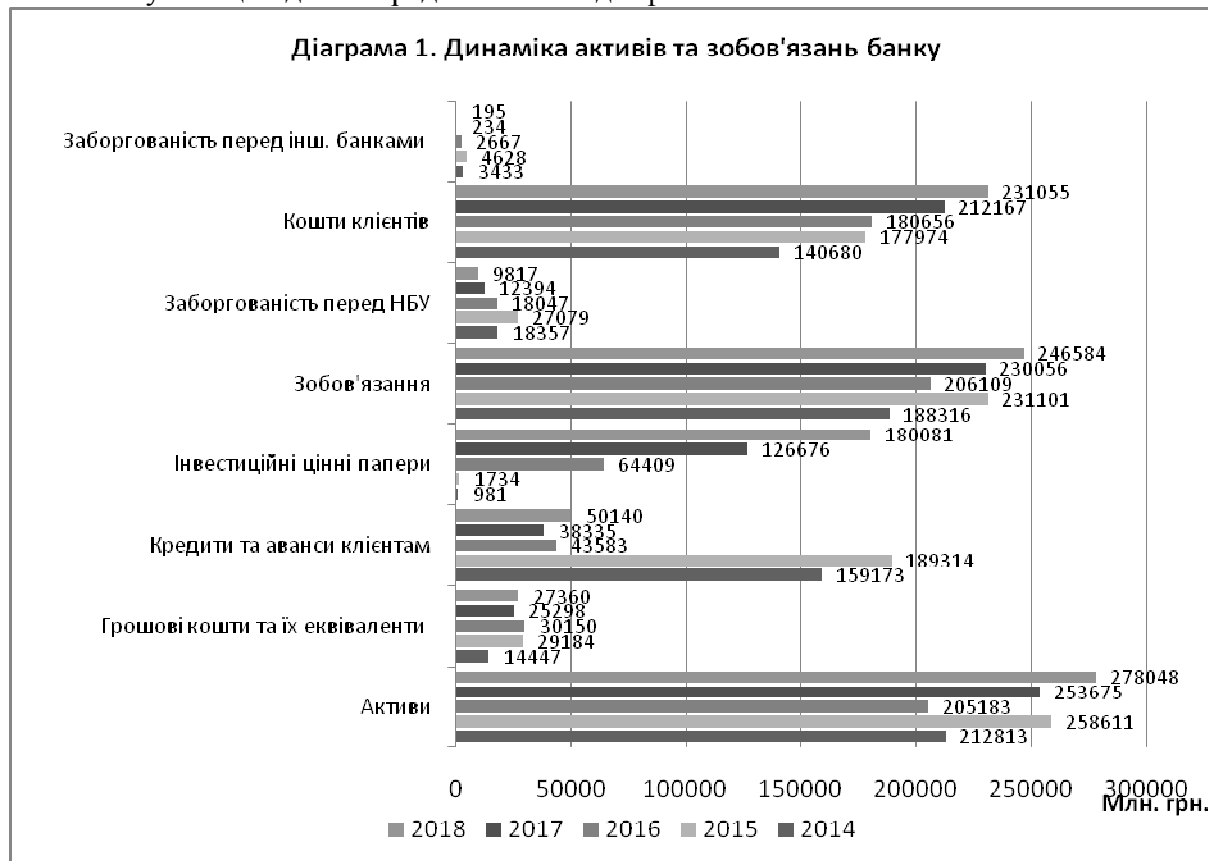
Таблиця 1. Вхідний масив даних для аналізу динаміки діяльності банку[1].

Показники (млн. грн)	Роки					Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
	2014	2015	2016	2017	2018		
Активи	212813	258611	205183	253675	278048	65235	30,65
Грошові кошти та їх еквіваленти	14447	29184	30150	25298	27360	12913	89,38
Кредити та аванси клієнтам	159173	189314	43583	38335	50140	-109033	-68,50
Інвестиційні цінні папери	981	1734	64409	126676	180081	179100	18256,88
Зобов'язання	188316	231101	206109	230056	246584	58268	30,94
Заборгованість перед НБУ	18357	27079	18047	12394	9817	-8540	-46,52
Кошти клієнтів	140680	177974	180656	212167	231055	90375	64,24
Заборгованість перед іншими банками та фін. організаціями	3433	4628	2667	234	195	-3238	-94,32

Аналізуючи дані, що представлені в таблиці спостерігаємо, що в порівнянні з 2014 роком відбулося зростання активів банку на 65235 млн. грн., а саме: збільшився об'єм грошових коштів на 89.38% та на 18256.88 % зріс обсяг інвестиційних цінних паперів (179100 млн. грн.). У структурі активів відчутне зменшення у розмірі 68,5 % спостерігається щодо кредитів та авансів клієнтам, що свідчить про втрату банком своїх клієнтів, яка спричинена кризовою ситуацією у 2016 році.

Зобов'язання зросли на 30.94 %, в той же час банк зменшив свою заборгованість перед НБУ на 46.5 % та перед іншими фінансовими установами – на 94.32%. Відбулося збільшення кількості коштів клієнтів на 90375 млн. грн., що свідчить про наявність довіри вкладників.

Візуалізацію даних представимо на діаграмі 1.

На діаграмі 1 ми можемо спостерігати, що в період 2015-2016 років відбулися різкі спади активів банку та обсягу кредитів клієнтам, проте у наступні роки ситуація стабілізується та у відновлюється тенденція до зростання.

Схожа ситуація відбувається і з зобов'язаннями банку. У 2016 році відбувається спад загального розміру зобов'язань банку, зменшується темп зростання коштів клієнтів, а також розпочинаю тенденцію зменшення заборгованість банку перед НБУ.

Основною метою діяльності банку є залучення депозитів, адже цей показник показує рівень довіри до банку. За допомогою регресійного аналізу з'ясуємо, чи впливає обсяг капітальних інвестицій по Україні [2] на розмір вкладів АТ КБ «Приватбанк». Використавши методику кореляційно-регресійного аналізу та реалізації в середовищі Microsoft Excel, отримано наступне рівняння лінійної регресії:

$$y = 0,233007 \cdot x + 100945,2 \quad (1)$$

Коефіцієнт детермінації $R^2=0,918$ високий, що підтверджує адекватність моделі. Аналізуючи регресійне рівняння бачимо пряму залежність, тобто якщо будуть зростати капітальні інвестиції в Україні то і розмір вкладів банківської установи також буде зростати.

АТ КБ Приватбанк є одним з провідних банків України. Не зважаючи на проблеми, що призвели до його націоналізації, банк ефективно функціонує і зміг не лише відновити рівень довіри клієнтів до банку, але і скоротив рівень своєї заборгованості перед НБУ та іншими установами.

Література

1. Офіційний сайт АТ КБ «Приватбанк». Режим доступу: <https://privatbank.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>